

**LÄNSRÄTTEN I
ÖREBRO LÄN**

DOM
2009-05-28
Meddelad i
Örebro

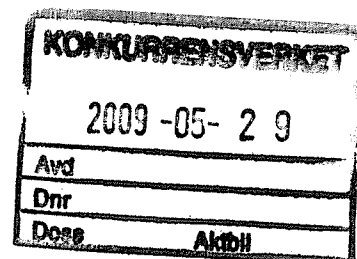
Mål nr
2857-08 E
Rotel 6

SÖKANDE

KaVo Scandinavia AB, 556160-4140
194 84 Upplands Väsby

Ombud:

Advokaten Fredrik Linder och jur.kand. Johan Rick
Hamilton Advokatbyrå
Box 715
101 33 Stockholm

MOTPART

Örebro läns landsting
Medicinsk Teknik
Universitetssjukhuset Örebro
701 85 Örebro

Ombud:

Advokaten Roger Hagman
Advokatfirman Roger Hagman AB
Box 3460
103 69 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU.

Örebro läns landsting har inlett upphandling avseende inköp av en volymtomograf – cone beam CT med modalitetsdator samt två stycken arbetsstationer. Utöver själva produkten omfattar upphandlingen även installation av utrustningen, utbildning av användare och medicinteknisk personal samt eventuellt servicekontrakt efter utrustningens garantitid. Upphandlingen (dnr ÖLL-MT 2008-0047) har genomförts som förenklat förfarande enligt LOU.

Enligt tilldelningsbeslut den 19 november 2008, vilket fogas till domen som bilaga nr 1, har Örebro läns landsting beslutat att anta anbudet från Digitales AB.

Sedan KaVo Scandinavia AB ansökt om överprövning av upphandlingen, har länsrätten i interimistiskt beslut den 28 november 2008 förordnat att upphandlingen tillsvidare inte får avslutas.

Dok.Id 62294

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 63 701 41 Örebro	Drottninggatan 2	019-16 77 50 E-post: lansratteniorebro@dom.se	019-10 37 40	måndag – fredag 08:30-12:00 13:00-15:00

I förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande:

3.3 Utvärderingsanbud

Under förutsättning av att inkomna anbud uppfyller kvalificeringskraven och de obligatoriska kraven enligt ovan, kommer det anbud att antas som är det för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till utvärderingskriterier enligt bifogad kravspecifikation, där mervärdet för respektive utvärderingskriterium framgår.

Utvärderingen baseras på en beräknad totalkostnad som omfattar:

- Investeringskostnad (exkl/inkl optioner)
- Underhållskostnad
- Värdering av kommersiella villkor
- Ev valutajustering
- Ev kostnad för utbildning

Utvärderingsmetoden bygger på att ett pålägg för varje ej uppfyllt kriterium fastställs i förväg. I denna upphandling har det maximala pålägget bestämts till 1 803 400 kr. Anbudspriset avseende förebyggande och avhjälpande underhåll kommer att utvärderas enligt nuvärdesmetoden för en period av 7 år.

Utvärderingen görs av en utvärderingsgrupp bestående av företrädare för de olika personalkategorier som på olika sätt kommer i kontakt med utrustningen. Vid utvärderingen poängsätts varje kriterium utifrån en skala på 0-5, beroende på hur väl respektive anbud uppfyller det aktuella kriteriet. Därefter beräknas ett pålägg i förhållande till hur stor del av maximal poäng för kriteriet som inte uppnås och det aktuella kriteriets mervärde enligt nedan.

- 5 poäng = inget pålägg
- 4 poäng = pålägg för aktuellt kriterium multiplicerat med 1/5
- 3 poäng = pålägg för aktuellt kriterium multiplicerat med 2/5
- 2 poäng = pålägg för aktuellt kriterium multiplicerat med 3/5
- 1 poäng = pålägg för aktuellt kriterium multiplicerat med 4/5
- 0 poäng = fullt pålägg

Pålägget för samtliga kriterier summeras och adderas till respektive anbuds beräknade LCC-kostnad. Anbudet som får det lägsta jämförelsevärdet är det för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga.

Enligt tilldelningsbeslutets upphandlingsrapport har anbud inkommit från fyra företag. Det vinnande företaget Digitalis AB erhöll det lägsta jämförelsevärdet 2 049 729 kr (efter 71 720 kr i prispålägg) medan KaVo Scandinavia AB erhöll jämförelsevärdet 2 147 940 kr (med 631 440 kr i prispålägg) som var det näst lägsta jämförelsevärdet av de fyra.

Utvärderingskriterierna anges i den kravspecifikation som bifogats anbudet.

YRKANDEN M.M.

KaVo Scandinavia AB (härefter KaVo) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att länsrätten skall besluta att upphandlingen skall göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget bland annat följande.

Utformningen av förfrågningsunderlaget inklusive svarsblankett strider mot likabehandlingsprincipen, transparensprincipen samt 1 kap. 9 § LOU. Bolaget kan komma att lida skada enligt 16 kap. 2 § LOU. Utformningen av utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget är otydliga och ger i praktiken fri prövningsrätt. Det förhållandet att en upphandling skall ske på lika villkor och att det således är av största vikt att en upphandlande myndighet skriver ett klart och tydligt förfrågningsunderlag samt följer det samma, framgår av både svensk och EG-rättslig praxis. EG-domstolen har i mål C-19/00, SIAC, angivit att alla anbudsgivare skall kunna tolka kriterier på samma sätt samt att den upphandlande myndigheten håller sig till denna tolkning under hela förfarandet och att myndigheten tillämpar kriterierna objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare. I förevarande upphandling har utvärderingsfasen beskrivits i avsnitt 3.3 i förfrågningsunderlaget. I denna beskrivning hänvisas till kravspecifikationen. Under avsnitt 2 i kravspecifikationen stadgas att samtliga utvärderingskriterier framgår av till kravspecifikationen bifogad svarsblankett 02S. I detta dokument redovisas samtliga utvärderingskriterier samt också deras maximala prispåslag. Det maximala prispåslaget visar indirekt vilket värde som tillmäts de olika utvärderingskriterierna. Ett högre påslag gör att kriteriet får större betydelse för det slutliga jämförelsevärdet. Örebro läns landsting åstadkommer här således en viktning av de olika kriterierna genom att ange att högsta möjliga påslag är en viss del av det totala högsta möjliga påslaget om 1 803 400 kr. Prispåslaget får mycket stor betydelse för det slutliga jämförelsevärdet och därmed vilket anbud som anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga för Örebro läns landsting. Detta tillsammans med att flertalet av de utvärderingskriterier som ligger till grund för bestämmandet av prispåslaget är utformade på ett icke-transparent sätt medför att Örebro läns landsting i praktiken har en fri prövningsrätt avseende vilket anbud som skall antas. Vid utvärderingen i förevarande upphandling har prispåslag tilldelats utifrån flertalet kriterier vilka tydligt brister i transparens. Utformningen av dessa utvärderingskriterier har medfört att anbudsgivare inte kan bedöma vad Örebro läns landsting kommer att beakta vid utvärderingen. Kravet på transparens enligt 1 kap.9 § LOU är därmed inte uppfyllt i upphandlingen. De otydliga utvärderingskriterierna innebär även att anbudsgivarna i upphandlingen behandlats olika då Örebro läns landsting i stor utsträckning har kunnat lägga vilka omständigheter de önskat till grund för prispåslag i utvärderingen. Detta strider mot likabehandlingsprincipen i 1 kap.9 § LOU. I utvärderingsdokumentet finns det en kolumn som benämns ”Kommentarer och motivering av poäng”. En genomgång av denna kolumn visar dock att det inte finns någon motivering till varför de olika anbudsgivarna har erhållit en viss poäng och därmed ett visst påslag för respektive utvärderingskriterium. – KaVo kan komma att lida skada enligt 16 kap.2 § LOU eftersom det kan antas att bolaget, vid en tydlig utformning av förfrågningsunderlaget, skulle kunna ha antagits som leverantör i upphandlingen.

Landstinget bestrider bifall till ansökningen om överprövning och anför till stöd härför i huvudsak följande. Av kravspecifikationen (svarsformuläret) som fogats till förfrågningsunderlaget framgår mervärdet för varje utvärderingskriterium. Av punkten 3.3 i de administrativa föreskrifterna framgår vidare att utvärderingsmetoden bygger på att ett pålägg för varje ej uppfyllt kriterium fastställs i förväg. Den upphandlingsmodell som Landstinget nu valt har också tillämpats av andra landsting och har bedömts som lämplig av bl.a. landstingens branschorganisation. Av punkten 3.4 i de administrativa föreskrifterna framgår att provning och utvärdering skall ske av offere-rad utrustning. Eftersom upphandlingen avsåg en komplex utrustning be-dömde Landstingets sakkunniga att provning var av stor betydelse. Den i målet aktuella upphandlingen avser bl.a. röntgenutrustning och datautrustning (arbetsstationer) i anslutning därtill. Förutom att röntgenutrustningen skall ha tillräckliga tekniska egenskaper för att tillgodose användningsom-rådet måste utrustningen vara funktionellt anpassad till arbetsmiljön och patienterna, bl.a. med tanke på att röntgen innebär att omgivningen och då särskilt patienten utsätts för strålning då en bild tas. Det har inte på förhand varit möjligt att i detalj precisera samtliga bör-krav utan landstinget har uppställt krav på provning. Om Landstinget redan i anbudsförfrågan i de-talj skulle ha angett vad Landstinget skulle komma att fästa vikt vid skulle det i denna upphandling föreligga en risk för att bedömningen av utrust-ningen skulle bli förenklad och inte fullständig. Landstinget skulle med en detaljbeskrivning kunna hamna i den situationen att om Landstinget vid provningen av utrustningen upptäckte vissa avgörande detaljer som var av betydelse för utrustningens funktion men som inte fanns med i bedöm-ningskriterierna skulle hänsyn inte kunna tas till detta. Vad nu anförts avser främst den helhetsbedömning av utrustningen med avseende på lämplighet och dimensionering som skulle ske enligt punkten 2.2.1 i svarsblanketten till kravspecifikationen. Ett annat exempel där utrustningen måste provas och där det är oundvikligt att en subjektiv bedömning läggs till grund för resultatet är bildkvalitet. Det kan synas som att krav och bedömningskrite-rier kan ställas med hänvisning till tekniska kriterier, men så är det inte. En utrustning som uppfyller samtliga tekniska kriterier kan bildmässigt skilja sig från annan utrustning som uppfyller samma kriterier.

DOMSKÄL

KaVo har till precisering av sin talan uppgivit att de utvärderingskriterier som strider mot 1 kap. 9 § LOU anges i Landstingets utvärderingsdoku-ment under positionerna 2.2.1, 2.2.2, 2.2.6, 9.2.2 samt 12.2.1. Utvärde-ringsdokumentet i dessa delar fogas till domen som domsbilaga 2.

Utvärderingskriteriet under position 2.2.1

KaVo: Högsta möjliga prispåslag för detta kriterium är 484 000 kr av totalt 1 803 400 kr, dvs c:a 27 procent av totalt påslag. Detta kriterium kommer således att få mycket stor betydelse för det slutliga jämförelsevärdet för vad som skall anses vara det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Utvär-

deringskriteriet ”utrustningen bör vara lämpad och dimensionerad för det kliniska användningsområde som angivits i 02 i Kravspecifikationen”, ger ingen klarhet i vad som kommer att utvärderas. Av kolumnen längst till höger i utvärderingsdokumentet, benämnd ”Kommentarer och motivering av poäng”, framgår att en mycket viktig del vid bedömningen har varit att utrustningen kan anpassas till den undersökningsvolym som frågeställningen kräver. Vidare anges att en annan viktig faktor har varit att bildkvaliteten är bra. Av utvärderingskriteriets utformning går det inte att utläsa att just dessa faktorer skulle tillmätas avgörande betydelse. Förutsebarhet är i detta avseende obefintlig för anbudsgivare. Avseende bildkvalitet så utvärderas denna även under punkt 2.2.5 där det stadgas att ”utrustningen bör erbjuda god bildkvalitet med låg dos”. Att bildkvalitet utvärderas även under position 2.2.5 understryker oförutsebarheten att bildkvaliteten skulle få mycket stor betydelse även under position 2.2.1.

Landstinget har bl.a. anfört. Utvärderingskriteriet under denna position hänför sig till det kliniska användningsområde som utförligt och detaljerat angivits i avsnitt 02 i kravspecifikationen (bilaga 4). Det framgår vidare att utrustningen kommer att utvärderas genom prov och studiebesök. – Om Landstinget i detalj hade preciserat vad som var avgörande för prövningen av funktionernas lämplighet och dimensionering hade Landstinget riskerat att inte kunna göra en helhetsbedömning, eftersom Landstinget vid detaljbeskrivningen kunde ha förbisett någon omständighet som vid provningen/visningen skulle visa sig ha betydelse. Upphandlingens komplexitet ger vid handen att Landstinget i denna typ av upphandling, givetvis inom ramen för de grundläggande men beroende på upphandlingens art flexibla upphandlingsrättsliga principerna, bör kunna uppställa nu nämnda kriterium. Dessutom har kriteriet inte inneburit att någon anbudsgivare behandlats i strid med likabehandlingsprincipen och principen om transparens. Offererad utrustning är och skulle ändå vara densamma och sannolikheten för att en anbudsgivare skulle ha lämnat ett annat anbud och offererat en annan utrustning om Landstinget under denna punkt hade preciserat sig i detalj får anses som obefintlig. Bedömningen av utvärderingskriteriet lämpad och dimensionerad för det kliniska användningsområdet har skett på sakliga grunder efter prov och studiebesök. Utfallet av bedömningen av kriteriet har redovisats i upphandlingsrapporten och i utvärderingsdokumentet.

Vad gäller bildkvalitet har under 2.2.1 en generell prövning skett av bildkvalitet medan punkten 2.2.5 avser god bildkvalitet med låg dos. I 2.2.1 relateras bildkvaliteten till avsett användningsområde medan i 2.2.5 relateras bildkvaliteten till vilken stråldos som erhålls vid själva bildtagningen. Det är således två olika frågor. Under punkten 2.2.5 prövas, som uttryckligen anges i punkten, god bildkvalitet med låg stråldos vilket inte är samma sak som bästa bildkvalitet generellt.

Sammanfattningsvis gör Landstinget gällande att varje normalt insatt och omsorgsfull anbudsgivare måste ha förstått att Landstinget avsett funktionella helhetsegenskaper avseende lämplighet och dimensionering och att det inte var möjligt att i detalj precisera förutsättningarna mätbart i förväg. Det råder inte heller någon sammanblandning vad gäller punkterna 2.2.1 och 2.2.5.

Utvärderingskriteriet under position 2.2.2

KaVo: Det är oklart vad Landstinget kommer att utvärdera. Av Digitalis anbud framgår att Digitalis för position 2.2 svarar att företaget uppfyller bör-kravet trots att det under svar och kommentarer anger att ”det skickas inga secondary captures till PACS.” KaVo anger i sitt anbud att de inte uppfyller kravet men att det kan uppfyllas framöver. Av utvärderingsdokumentet framgår att Digitalis tilldelas 5 poäng och därmed 0 kr i pålägg samt att KaVo tilldelas 0 poäng och därmed ett prispåslag om 119 000 kr. På sid 3 i Tilldelningsbeslutet anger Landstinget beträffande KaVo att ”avsaknaden av möjligheten att skicka bearbetade bilder till PACS i form av secondary capture är en betydande nackdel”. Detta är således skälet till att KaVo erhåller 0 poäng. Mot denna bakgrund är det mycket anmärkningsvärt att Digitalis erhåller 5 poäng, trots att det tydligt framgår av deras anbud att det inte skickas bearbetade bilder i form av secondary captures till PACS.

Landstinget: Vid studiebesök och provning konstaterade Landstinget att kravet uppfylldes av Digitalis. Digitalis har dessutom i ett förtydligande till anbudet visat att kravet uppfylls. Skäl för att ge Digitalis fem poäng har därför förelegat. Ostridigt uppfyllde KaVo inte börkravet.

Utvärderingskriteriet under position 2.2.6

KaVo: Utvärderingsdokumentet anger att ”det bör gå att avgränsa och planera undersökningsvolymen”. Maximalt påslag för detta kriterium är 39 700 kr. Detta kriterium är mycket oklart och det är omöjligt för anbudsgivare att förutse hur eventuellt prispåslag kommer att ske utifrån detta kriterium. I kommentaren i högerkolumnen anges att ”det bör gå att avgränsa både stora och små volymer samt placera denna utmed och vid sidan om medellinjen”. Motiveringen är närmast obefintlig och säger ingenting om hur prispåslag har skett utifrån detta kriterium.

Landstinget: Kravet under punkten 2.2.6 i svarsblanketten till kravspecifikationen är att det bör gå att avgränsa och planera undersökningsvolymen. Varje normalt insatt och omsorgsfull anbudsgivare förstår vad som avses med börkravet under punkten 2.2.6 i svarsblanketten. Innebörden är att minsta möjliga volym (t.ex. en mindre del av ansikte) bör utsättas för strålning och att detta skall kunna planeras. Å andra sidan måste i vissa fall en större volym kunna röntgas. Digitalis offererade produkt är flexibel och kan fokusera på såväl en liten volym som på en stor, medan KaVo:s offererade produkt saknar möjlighet till en flexibel avgränsning. Som framgår av

upphandlingsrapporten på sidan 3 är planeringen av undersökningsvolymen för KaVo:s produkt begränsad, då centrum punkten för undersökning punkten hela tiden återfinns utmed medellinjen. Vidare framgår att valet av möjliga storlekar på undersökningsvolymen är begränsad och att undersökningsvolymen klarar av stora volymer men kan inte avgränsas till små volymer som i sin tur innebär att onödigt stora volymer bestrålas. Landstinget gör gällande att såväl utvärderingskriteriet som utvärderingen uppfyller de i LOU ställda kraven.

Utvärderingskriteriet under position 9.2.2

KaVo: Här anges att ”utbildningen bör vara utformad på ett för verksamheten bra sätt.”. Maximalt påslag för detta kriterium är 45 100 kr. Vad som är ”ett för verksamheten bra sätt” framgår inte på något sätt av kriteriet i fråga. Av kommentaren i högerkolumnen framgår att landstinget ansett det vara ”bra med flera dagars utbildning/uppföljning då man hinner återkomma med frågor.”. Denna kommentar skulle kunna preciserat det aktuella kriteriet till viss del om den lämnats på förhand istället för som nu i efterhand när utvärderingen redan gjorts.

Landstinget: Enligt punkten 9.1.1 i svarsblanketten (bilaga 5) skall ingå handhavandeutbildning för all berörd personal. Som framgår av punkten 9.2.2 i svarsblanketten skall anbudsgivaren komma med förslag på utbildningsupplägg. Det är således ett funktionellt börkrav där anbudsgivarnas egna lösningar premieras. Om Landstinget närmare skulle ha preciserat börkravet hade Landstinget riskerat gå miste om anbudsgivarnas kreativa lösningar för att uppnå en optimal utbildning för verksamheten. KaVo och Digitalis erhöll båda fyra poäng. Såväl börkravet som utvärderingen är förenliga med LOU.

Utvärderingskriteriet under position 12.2.1

KaVo: Utvärderingskriteriet under denna position anger att ”leverantören bör utifrån sin serviceorganisation kunna tillhandahålla en snabb och komplett serviceresurs.”. Maximalt påslag för detta kriterium är 54 100 kr. Det anges vidare att detta kriterium kommer att ”utvärderas genom referenser...”. Av Utvärderingsdokumentet framgår dock inte om Landstinget överhuvudtaget utvärderat referenser och i så fall hur detta har gjorts.

Landstinget: Av punkten 12.2.1 i svarsblanketten framgår att leverantören utifrån sin serviceorganisation bör kunna tillhandahålla en snabb och kompetent serviceresurs. Av samma punkt framgår att utvärderingen sker genom referenser samt enligt punkterna 12.1.1 (beskrivning av serviceorganisation, normal inställetid och normal inställetid vid akuta fel) samt 12.1.2 (inställetid efter garantitidens utgång). Det var således inte endast referenser som skulle utvärderas. Maximalt påslag för denna punkt var 54 100 kr. Såväl KaVo som Digitalis erhöll 10 820 kronors påslag. Börkravet avseende serviceorganisation och inställetid är förutsebart och vanligt förekommande. Däremot har Landstinget inte utvärderat referenser.

Felet omfattar endast en del av punkten och påverkar inte slutresultatet av upphandlingen. KaVo kan således inte anses lida skada till följd av det begränsade felet.

Valutajustering

KaVo: Ytterligare en oklarhet avseende utvärderingen är att det av punkt 3.3 på sid 9 i Administrativa föreskrifter i Förfrågningsunderlaget framgår att "utvärderingen baseras på en beräknad totalkostnad som omfattar" bl.a. "Ev valutajustering". För det fall en anbudsgivare i anbudet anger att valutajustering kommer att ske på vissa grunder blir det inte möjligt att göra en prisjämförelse med ett annat anbud där valutajustering inte kommer ske eller kommer att ske på andra grunder (t.ex. med annan basvaluta och med annan procentuell valutajustering) eftersom den upphandlande myndigheten vid utvärderingstillfället inte kan veta vad en valutajustering kommer att innebära i kronor. Som exempel kan nämnas att KaVo i sitt anbud angett basvalutan USD och valutaförändring +/- 3% och Digitalis angett basvaluta EUR och valutaförändring +/- 5%. Det förefaller som att Landstinget överhuvudtaget inte försökt utvärdera vad anbudsgivarna angett avseende valutajustering, trots att det anges att så skall ske.

Landstinget: Som framgår av punkten 4.9 i de administrativa föreskrifterna (bilaga 2) har anbudsgivare rätt att i sitt anbud kräva valutajustering fram till dagen för att avtal tecknas. Vidare framgår av punkten 3.3 i de administrativa föreskrifterna att ev. valutajustering kommer att bedömas vid utvärderingen. KaVo har i sitt anbud gjort en valutareservation om USD har ändrats med mer än +/- 3% i förhållande till SEK. Vid en sådan valutaförändring skulle 80% av angivna priser i SEK korrigeras. Motsvarande siffror för Digitalis är en valutareservation kopplad till Euro +/- 5%. Vid en sådan förändring skulle 5% av givna priser i SEK korrigeras. Landstinget har – av förbiseende – inte tagit hänsyn till valutaförändringar enligt respektive anbudsgivares modell. Om så skett hade emellertid skillnaden mellan KaVo:s anbudspris i förhållande till Digitalis minskat med omkring 242 500 kr. KaVo:s hade ökat från 1 492 000 kr till 1 742 656 kr och Digitalis från 1 950 000 kr till 1 958 093 kr. Beräkningen har skett i efterhand enligt Riksbankens valutahistorik med bastidpunkten den 8 augusti då anbuden lämnades in och jämförelsetidpunkten den 19 november då tilldelningsbesked lämnades. En valutajustering hade således varit till KaVo:s nackdel. – Landstinget bestrider påståendet att tillämpning av en valuta-klausul i enlighet med den i landstingets förfrågningsunderlag inte är möjlig att utvärdera. Tvärtom är avsikten att göra en sådan utvärdering. Kostnaden för den produkt som Landstinget avser är många gånger beroende av valutaförändringar. Det kan inte vara rimligt att anbudsgivare skall stå den risken fram till dess att kontrakt tecknas. I enlighet med LOU har landstinget öppet förklarat att valutaklausuler fram till kontraktsdagen är tillåtna samt att dessa kommer att bedömas vid utvärderingen. Avsikten har naturligtvis varit att utvärdera valutaklausulen vid tilldelningstidpunkten. För den som sedan erhåller kontraktet kommer en slutlig reglering att ske i

samband med kontraktstecknandet. Landstinget kan inte se annat än att villkoren för valutaklausuler uppfyller LOU:s krav på likabehandling och förutsebarhet. – I den nu aktuella upphandlingen lider emellertid KaVo ingen skada eftersom en tillämpning av valutaklausulen i utvärderingen hade lett till en högre prishöjning än den Digitalis skulle ha fått.

Parternas fortsatta skriftväxling i målet har varit omfattande. Efter övervägande av vad parterna sålunda anfört i målet gör länsrätten följande bedömning.

Enligt 1 kap 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttagas.

Av 16 kap 2 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Det är den upphandlande enheten som bestämmer hur upphandlingen skall utformas. Enheten har härvid ett betydande utrymme för en skönsmässig bedömning ifråga om vilka krav och kriterier den vill ange i förfrågningsunderlaget som grund för sitt beslut att tilldela ett kontrakt. Förutsättningen är – i enlighet med vad som följer av gemenskapsrättsliga principer – att kraven är proportionella och har anknytning till det som upphandlas samt att de inte är diskriminerande. När enheten har fastställt de krav och kriterier som den vill tillämpa och sänt ut förfrågningsunderlaget, äger den i princip inte rätt att vid anbudsutvärderingen frånga de ställda kraven eller göra några skönsmässiga bedömningar. Vid utvärderingen har den upphandlande enheten att bedöma hur väl anbudsgivarna enligt sina anbud uppfyller de i förfrågningsunderlaget angivna kraven och kriterierna.

Av EG-domstolens dom den 18 oktober 2001 i mål C-19/00, SIAC Construction, framgår att tilldelningskriterierna skall vara formulerade på ett sådant sätt att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare kan tolka kriterierna på samma sätt samt att dessa kriterier, vid prövningen av anbudet, skall tillämpas objektivt och enhetligt på samtliga anbudsgivare. Regeringsrätten har uttalat (se RÅ 2002 ref 50) att även förfrågningsunderlag som inte är optimalt utformat får godtas under förutsättning att de principer som bär upp LOU och gemenskapsrätten inte träds för när. Dessa principer gäller likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet (transparens), förutsebarhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet. Exempel på transparens är att förfrågningsunderlaget skall vara fullständigt och tydligt. Det är också viktigt att leverantören genom förfråg-

ningsunderlaget får klart för sig vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen.

Prövningen i länsrätten utgör en kontroll av om det – på grund av vad sökanden åberopat i målet – finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap 2 § LOU.

Inledningsvis konstaterar länsrätten att Landstinget i tilldelningsbeslutet med bifogad upphandlingsrapport samt i det s.k. utvärderingsdokumentet på ett godtagbart sätt redovisat skälen för sin bedömning och val av leverantör. Däremot kan såsom KaVo gjort ifrågasättas om utvärderingskriterierna i förfrågningsunderlaget angivits tillräckligt klart och tydligt.

Landstinget har såvitt framkommit avstått från att på förhand i detalj specificera utvärderingskriterierna, eftersom Landstinget ansåg det vara svårt att göra och olämpligt i detta fall på grund av att upphandlingen avsåg en mycket komplex utrustning där en helhetsbedömning i många fall måste göras efter studiebesök och vid provningen av utrustningen av landstingets sakkunniga utvärderingsgrupp. Länsrätten kan konstatera att det av förfrågningsunderlaget klart framgår att utvärderingen av utrustningen sker efter provningen av utrustningen och att provningen kommer att ha mycket stor betydelse. Enligt länsrättens mening bör det också godtas att utvärderingen i förevarande fall grundas på provning och studiebesök. Frågan är om sakkunniga anbudsgivare, som upphandlingen riktar sig till, varit tveksamma om vad Landstinget fäste vikt vid och om det kunde ha medfört andra anbud. Enligt länsrättens mening bör sådana övergripande (lämplighets- och dimensionerings-) krav som undersökningsvolym och bildkvalitet kunna ställas gentemot ifrågavarande krets av anbudsgivare utan ytterligare specificering. Vidare bör enligt länsrättens mening undersökningsvolym och bildkvalitet kunna utvärderas såväl utifrån en helhetsaspekt som utifrån bildkvaliteten vid låg dos respektive möjligheten att avgränsa och planera undersökningsvolymen. Beträffande utvärderingskriteriet under position 2.2.2 anges att kriteriet utvärderas i samband med studiebesök eller genom prov. Det framkom därvid att den av Digitalis i anbudet redovisade lösningen fungerade. Kompletteringen/förtydligandet vid provningen får enligt länsrättens mening godtagas. Utvärderingskriteriet synes emellertid därmed inte ha till fullo uppfyllts.

Vidare har utvärderingskriteriet under position 12.2.1 ostridigt inte utvärderats genom referenser, vilket föreskrivits.

Felaktigheterna vid utvärderingen av kriterierna under position 2.2.2 (där utvärderingskriteriet inte helt tycks ha uppfyllts) och 12.2.1 (underlåtenhet att värdera referenser) har varit till skada för KaVo i den mening som avses i 16 kap 2 § LOU. Utvärderingen av dessa kriterier bör därför rättas genom att utvärderingen görs om beträffande dessa positioner. Vidare har Landstinget vitsordat att det – av förbiseende – vid utvärderingen inte beaktat valutaförändringar enligt respektive anbudsgivares modell. Även denna

felaktighet skall rättas i samband med att utvärderingen görs om i ovan angivna hänseenden.

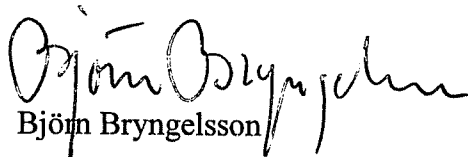
I övrigt har KaVo enligt länsrättens bedömning inte visat att upphandlingen skulle strida mot de gemenskapsrättsliga principer som ligger till grund för LOU eller de krav som ställs i denna lag.

DOMSLUT

Länsrätten bifaller KaVo Scandinavia AB:s ansökan endast på det sätt att utvärderingen av kriterierna under position 2.2.2 och 12.2.1 rättas i enlighet med vad ovan anförts samt att bedömning också görs av respektive anbudsgivares valutajusteringar.

Länsrättens interimistiska beslut gäller inte längre.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1d)

Björn Bryngelsson

Medicinsk Teknik
ÖREBRO LÄNS LANDSTING

TILLDELNINGSBESLUT

2008-11-19

Anskaffningsärendet	Diarienummer
VOLYMTOMOGRAF – CONE BEAM CT	ÖLL-MT 2008-0047
Vårdinrättning, klinik	
Odontologisk radiologi vid Centrum för Specialisttandvård, Örebro läns landsting	
Upphandlingsansvarig, Tjänsteställe, Tfn, E-post	
Per Thunberg, Medicinsk Teknik, 019-602 21 05, per.thunberg@orebroll.se	

BL30 utgåva 03

Resultat av utvärdering

Den utvärdering som gjorts av en referensgrupp bestående av klinisk och teknisk personal har utvisat att leverantören AB Digitales (anbud ÖLL-MT 2008-0047) med Accuitomo 170 uppfyller obligatoriska krav och bäst motsvarar uppställda utvärderingskriterier.

Inköpspriset är 1 950 000:-.

Avgörande faktorer har varit:

- Bra funktion. Både stora och små undersökningsvolymen kan planeras off och on-center. Detta ger stor flexibilitet och innebär att systemet är mycket väl anpassat för avsedd användning.
- Den stora flexibiliteten att planera undersökningsvolymen är också viktig ur doshänseende då man, enligt ALARA-principen, inte ska bestråla områden större än nödvändigt. Detta är viktigt speciellt för undersökningar av barn som är mer strålkänsliga och dessa utgör en stor del av patientunderlaget. Därtill en flexibilitet i parameterinställningen (rörström och rörspänning).
- En mycket bra bildkvalitet.
- Bra och flexibelt positionerings-fixeringssystem av patient som innebär att röntgensköterskan har en bra arbetsergonomi och samtidigt en bra överblick av patienten vid planeringen av undersökningen.
- En för patienten bra utformad undersökningsstol med tillhörande positioneringsstöd som erbjuder en stabil och bekväm komfort för patienten.

Se även bifogad upphandlingsrapport, samt LCC-kalkyl/utvärderingsdokument (skickas på begäran).

Avtal kan tidigast tecknas: 2008-12-01

Beslut

MT-direktören beslutar
att antaga AB Digitales som leverantör.

Örebro 2008-11-19

Nils Erik Pettersson
MT-direktör
Medicinsk Teknik, Örebro läns landsting

Pos	Krav och kriterier	Efterfrågade uppgifter mm	Maximalt prispåslag					Prisning & prispåslag					Kommentarer från gruppen			
			Medel	Kavvo	Plantent	Drygtalls	Medel	Kavvo	Plantent	Drygtalls						
2.1	Utvärderingskriterier															
2.2.1	Utvärderingen bör vara jämpad och dimensionerad för det identiska användningsområdet som angivits i O2. Kravspecifikation.	Utvärderingen kommer att utvärderas genom prov och studiebesök. Ange: - om anvisningar med analysmjukvara under en dag kan förvisas v. 38 på kliniken för ortodontisk radiologi för utvärdering av bilder senad för att testa om rekonstruerade bilder kan stöckas till befintliga PACS. Uppgifter för konfiguration av nätverk (IP-adress, nätmask etc.) tillhandahålls för etablering till PACS. - om studiebesök av efterred utrustning är möjligt v. 39 eller v. 40 Ange detaljer: - om förprogrammerade program för olika frågesättningar finns och i så fall vilka. - om verifikationsdjuss finns för att uppmätta ena ett apparaten används.	484 000 kr	2	280 400 kr	2	280 400 kr	2	280 400 kr	2	280 400 kr	2	280 400 kr	2	280 400 kr	2
2.2.2	Basbelagda bilder i modalfärg, inbäddande text, markerings- och implantatmarkeringar, bör gå till exponera (i befintligt PACS, tex. i form av DICOM secondary capture (tårmslump)), så att den kan visas där.	Utvärderas i samband med studiebesök eller i samband med ett installation utvärderas på kliniken (se punkt 2.2.1).	116 000 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5
2.2.3	Bilder exponerade till PACS:et ska innehålla information så att avläsningarna kan utläsas i PACS:et	Utvärderas i bilder exporterade till PACS.	39 700 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5
2.2.4	Fremtida uppdaterings/uppraderingar av mjukvara och systemets hårdvara, bör erbjuda kompatibilitet under existerande funktioner.		39 700 kr	4	7 940 kr	5	0 kr	4	7 940 kr	5	0 kr	4	7 940 kr	5	0 kr	4
2.2.5	Utvärderingen bör erbjuda god bildkvalitet med låg dos.	Utvärderas vid studiebesök. Ange: - eventuella metoder för reducering av patientdos, - ljudes vid enskilda exponering, - min- och maxvärden för rörelseplanering, retroröm samt exponeringstid, - information om röntgenröret, d v s fokusstorlek, tolfiltret, anodtyp.	39 700 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3
2.2.6	Det bör gå att avgränsa och planera undersökningsvolymen		39 700 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3	15 680 kr	3
2.2.7	Det bör vara enkelt att positionera patient och röntgenstrålsystem. Utvärderas vid studiebesök.		15 680 kr	5	0 kr	4	3 180 kr	4	3 180 kr	4	3 180 kr	4	3 180 kr	4	3 180 kr	4
2.2.8	Systemet bör ha ändamålsenlig mjukvara för utvärdering av inbäddad bildsyn		7 900 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	5
2.2.9	Det bör vara enkelt och gå snabbt att kalibrera dataktion		7 900 kr	3	3 180 kr	3	3 180 kr	3	3 180 kr	3	3 180 kr	3	3 180 kr	3	3 180 kr	3

Pos	Krav och kriterier	Efterfrågade uppgifter mm	Maximalt pris/andelag	Prisning & Prisandelag				Kommentarer från gruppen	
				Medel	Kävo	Pfandert	Diktat		
12	Service och support								
12.1	Obligatoriska krav								
12.1.1	Levanten skall beskriva sin serviceorganisation och ange normal installationskostnad. Ange normal installationskostnad vid skada fel under garantin.								
12.1.2	Levanten skall ange normal förkommande installationskostnad vid skada fel efter garantin.								
12.1.3	Alla kostnader för ersättning under 10 dagar eller planerat, skall bokostas av leverantören i om garantitiden utgång.								
12.1.4	Om hjälpmedel för rekommenderat underhåll krävs i anslutning till garantitidens utgång skall detta ingå i leverantörens åtagande.								
12.1.4	Levanten skall ange de instrument och hjälpmedel (med kostnadsuppgifter) som krävs för underhåll och felsökning. Kostnader skall redovisas enligt punkt 4.2. Administrativa föreskrifter.								
12.1.5	Arbudsutvärdering skall redovisas (med kostnadsuppgifter) eventuellt utvärderas utvärdering i form av mjukvara och hårdvara som erfordras för kontroll och felsökning. Kostnader skall redovisas enligt punkt 4.2. Administrativa föreskrifter.								
12.1.6	Levanten skall offera de reservdelar och tillbehör som är lämpliga att hålla i lager på Miniken för att hålla hög tillgänglighet på funktionen.								
12.2	Utvärderingskrav								
12.2.1	Levanten bör utifrån sin serviceorganisation kunna tillhandahålla en snabb och kompetent service. Utvärdering genom förfrågning enligt punkt 12.1.1 och 12.1.2 ovan	94 100 kr	4	10 820 kr	5	0 kr	4	10 820 kr	Intellektuella och serviceorganisation väsentligt för god service.
12.2.2	Utställningen uppbyggd bör vara sådan att service och underhåll enkelt kan utföras.	9 000 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	Samtliga utrustningar bedöms som anpassade för att servas. Ett sådant utrustnings
12.2.3	Reservdelar bör kunna levereras inom 24 timmar från erhållen beställning.	9 000 kr	5	0 kr	4	0 kr	4	1 800 kr	Alla uppfyller detta
12.2.4	Reservdelar bör kunna tillhandahållas under utställningens tekniska livslängd.	9 000 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	Alla uppfyller detta
12.2.5	För levererad utrustning bör det finnas ett komplett program för förbyggnads underhåll som utställningen kräver för säkerhet och drift. Utställningen bör inte vara underhållskrävande betr. löslig och tillfälligt.	9 000 kr	5	0 kr	5	0 kr	5	0 kr	Alla uppfyller detta
12.3	Övriga frågor, utvärderas ej								
13	Övrigt								
13.1	Obligatoriska krav								
13.2	Utvärderingskrav								
13.3	Övriga frågor, utvärderas ej								
14	Kommenterade villkor								
14.1	Obligatoriska krav								
14.2	Utvärderingskrav								
14.2.1	Levanten bör sika max 5 veckor eller beställning. Ange normal förkommande leveranskostnad	38 100 kr	5	0 kr	5	0 kr	3	14 440 kr	Möjligheten till kontant leverans vid en fördel
14.3	Övriga frågor, utvärderas ej								
			1 803 400 kr	389 160 kr	831 440 kr	561 660 kr		71 720 kr	

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.